

Inauguració, dissabte 19 d'octubre a les 12h
Del 19 d'octubre al 9 de novembre 2013
De dimarts a dissabte de 17 a 20h

Mercaders 42. 08003 Barcelona
T+ 34 93 302 45 79
santlluc@santlluc.cat
www.santlluc.cat
www.facebook.com/cercle.artistic.sant.lluc

SANTLLUC

Documentació i textos

Arxiu Històric Cercle Artístic Sant Lluç
Arxiu Històric Coral Sant Jordi
Maria Barbara Marchi
Herminia Mostaza

Coordinació i producció

Cercle Artístic Sant Lluç

Disseny gràfic

Eumografic

Fotografies

Jose Casanova
Arxiu Històric Coral Sant Jordi

Muntatge

Manubens i Associats
Disseny i muntatge d'exposicions

President

Lluís Utrilla

Junta Directiva

Francesc Artigau
Eduard Bayarri
Narcís Comadira
Mª Àngels García
Fina Masip
Aitor Rey
Josep Rigol
Ferran Torres

Director

Josep Parera

Agraïments

Arxiu Fermí Puig
Coral Sant Jordi

Patrocinadors

Fundació
BancSabadell

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Col·laboradors

1951-1979

El Cercle Artístic Sant Lluç i la Coral Sant Jordi. Vint-i-vuit anys junts

primeres estrenes de composicions d'autors reconeguts mundialment, atenció als nostres compositors, l'amistat amb Pau Casals, Toldrà, Montsalvatge, Lamote de Grignon, Espriu... Varen viure moments de gran emoció amb la visita al Cercle de l'Abat Escarré per escoltar un assaig de la Coral o quan foren protagonistes en una diada important per a la llibertat del nostre país, interpretant per primer cop *Elis Segadors*, aquell 11 de setembre de 1976 a Sant Boi de Llobregat.

L'exposició cobreix aquests vint-i-vuit anys a través de la documentació de l'arxiu de la Coral i del nostre arxiu històric. Vam treballar junts, la Coral participà en la nostra vida associativa, en les nostres festes, en els aniversaris, sobretot en aquell magnífic concert al Palau de la Música Catalana amb motiu dels 75 anys del Cercle.

Aquest reconeixement arriba en un moment decisiu de la història del nostre país que necessita, avui més que mai, el treball d'institucions com la Coral Sant Jordi i el Cercle Artístic Sant Lluç.

Lluís Utrilla i Robert
President

A la Coral Sant Jordi, símbol i referent de la cultura a Catalunya, el Cercle Artístic Sant Lluç li lliura la Medalla d'Or de la institució. Aquest guardó es concedeix des de fa 9 anys a persones i institucions que han tingut una relació amb el Cercle i a la vegada han estat un referent en la cultura catalana.

La Coral Sant Jordi, creada l'any 1947 amb el nom Schola Sant Jordi es va incorporar al Cercle Artístic Sant Lluç l'any 1951 i vàrem caminar junts durant vint-i-vuit anys, fins el 1979. Varen ser uns anys de treball conjunt, de música, assajos i concerts, d'exposicions, tallers, estudis, d'amistat i també de resistència i oposició vers un estat que ens negava la nostra catalanitat. En aquest conjunt s'anaren afegint per motius semblants altres agrupacions: l'Agrupació Dramàtica de Barcelona, els Joglars i els Amics de Gaudi.

La Coral ha assolit un alt nivell d'excel·lència, i si tant sols ens referim als anys que passarem junts, podem parlar de concerts per tot el país, sortides a l'estranger, reconeixements i premis internacionals,

1947 - Els orígens: de la Schola Sant Jordi a la Coral Sant Jordi

El dia 30 novembre de 1947, amb motiu de la Festa de Santa Cecília de Rubí, se celebra la primera actuació pública de la Coral Sant Jordi, amb el nom de Schola Sant Jordi. La Coral aplega un grup de joves units per sòlids lligams familiars i amicals, molt d'ells compromesos amb l'escoltisme confessional i seguidors de mossèn Batlle. Dirigida per Oriol Martorell, ben aviat la Coral tindrà com a fita el conreu del cant coral entès com a element pedagògic i com a acte de servei al país.

Anys difícils per a la cultura catalana: la Coral troba aixopluc en el Cercle Artístic Sant Lluç

A causa del caràcter subversiu de la seva tasca de resistència cultural, aviat la Coral Sant Jordi cerca la protecció d'una entitat consolidada amb la qual pugui compartir els seus ideals. De manera natural es pensa amb el Cercle Artístic Sant Lluç, que acabava de reobrir portes després del tancament forçós de l'any 1936 i que, tot i el seu marcat esperit catalanista, gaudia d'una certa llibertat d'acció pel caràcter confessional que havia marcat la seva creació l'any 1893. L'octubre de 1951 la Coral esdevé, doncs, una secció de Sant Lluç, entitat amb la qual compartia la ferma voluntat de "fer país" a través de la cultura.

La Coral es fa adulta i internacional

Ja als anys cinquanta la Coral es posa a prova amb noves partitures i estrena obres tant rellevants com la *Missa*

de Stravinsky (1958). El seu renom s'estén a fora de Catalunya i l'obtenció del Primer Premi al Concurs Internacional de Música d'Albí l'any 1955 dona pas a nombroses gires per tota Europa, tant occidental com oriental, que definiran el caràcter obert i europeista de la Coral i la voluntat d'entendre la música com quelcom capaç de superar fronteres.

La cultura com a resistència: la Coral i les altres seccions de Sant Lluç

Mentre continuen els concerts i els primers enregistraments, la Coral torna a demostrar la compenetració d'ideals amb Sant Lluç i les altres seccions que s'hi acullen, participant a la representació de *L'auca del Senyor Esteve* de Rusiñol per l'Agrupació Dramàtica de Barcelona, una companyia que apostava per preservar el teatre en català en aquella època difícil, una fita certament compartida per Oriol Martorell i els seus cantaires.

Augmentant l'aposta

A final dels anys cinquanta la gran preparació tècnica i l'entusiasme de la Coral l'empeny a emprendre nous reptes. L'any 1957 els cantaires comencen la llarga i fructífera col·laboració amb Eduard Toldrà i l'Orquestra Municipal de Barcelona, i amplien el seu repertori en qualitat i quantitat.

Entre les seves actuacions més significades, destaquen l'estrena mundial al Gran Teatre del Liceu i a Càdis del poema *L'Atlàntida* de Verdguer musicat per Falla.

Una altra fita memorable és el conegut concert *Freedom*, celebrat l'any 1969 a l'església de Santa Maria del

Mar. La Coral Sant Jordi acompanya Duke Ellington i la seva orquestra en una actuació que es convertirà en tot un símbol de la llibertat tant reivindicada en aquells anys.

L'abat Escarré i Pau Casals: relacions tenyides de compromís

El constant compromís de la Coral es manifesta no només amb la suspensió d'actuacions per raons polítiques o per les multes i la censura rebudes, sinó també amb la xarxa de relacions que va teixint.

En són un exemple la visita de l'abat Escarré, l'any 1964, durant uns assajos a la seu del Cercle al Palau Castell de Pons. Lluny de ser una innòcua trobada, l'episodi s'emmarca en el teixit de reivindicacions a favor de la cultura catalana que aleshores s'aixecaven des d'uns sectors del món eclesiàstic i de la societat civil. Així mateix, assumeix un valor compromès l'estricta vincle d'admiració recíproca amb Pau Casals i la participació de la Coral al Festival de Prada de Conflent, que el violoncel·lista organitzava en el poble del seu exili voluntari.

Per fi llibertat: 11 de setembre 1976, Sant Boi de Llobregat

Amb motiu de la Diada Nacional de Catalunya a Sant Boi de Llobregat de l'any 1976, la Coral Sant Jordi canta públicament *Els Segadors*, coronant el seu recorregut per a l'afirmació del cant coral com a instrument al servei del país i dels individus.

Així mateix la Coral acompanyarà diferents actes del Congrés de Cultura Catalana i, l'any 1978, cantarà durant la primera celebració oficial de la Festa de Sant Jordi a la restaurada Generalitat de Catalunya.

El concert número 1000

El 6 de març de 1979 la Coral celebra amb un gran èxit el seu concert número 1000 al Palau de la Música Catalana. L'acte consagra la seva consolidada trajectòria d'actuacions arreu del món, 818 de les quals a Catalunya, 91 a França, 17 a Bèlgica, 12 a Alemanya, 12 a Itàlia, 11 a la resta dels Països Catalans, 13 a territoris de la resta d'Espanya i altres països europeus.

La Coral Sant Jordi i el Cercle Artístic Sant Lluç separen els seus camins

El mateix any la Coral es veu obligada a separar-se del Cercle Artístic Sant Lluç. L'entitat, que durant l'etapa franquista havia acollit un gran nombre d'agrupacions per tal de suportar qualsevol projecte a favor de la cultura catalana, optava ara per concentrar-se només en les arts plàstiques. Amb una certa falta de visió, motivada per les circumstàncies d'una etapa complexa, Sant Lluç elabora un nou estatut de l'entitat que no preveu la presència de socis dedicats a altres disciplines, provocant l'allunyament forçós de la Coral Sant Jordi.

La Coral avui

Després de l'escissió de Sant Lluç, la Coral continua el seu recorregut destacat dins del món coral europeu, obté nombrosos reconeixements com ara el Premi Ciutat de Barcelona o la Creu de Sant Jordi, actuant com a cor oficial dels Jocs Olímpics de Barcelona'92, i continua seguint el mestratge d'Oriol Martorell amb el nou director com Xavier Sans i, avui, amb Lluís Vila, tot això mantenint sempre viu el seu compromís.

1951-1979

El Cercle Artístic Sant Lluç i la Coral Sant Jordi. Vint-i-vuit anys junts

Nadala realitzada per la Coral Sant Jordi.

L'abat Escarré assisteix a uns assajos de la Coral a la seu del Cercle Artístic Sant Lluç al carrer del Pi núm.16 (1964).

Pau Casals dirigint un assaig de la Coral Sant Jordi a Prada de Conflent.

La Coral amb Duke Ellington durant l'espectacle *Freedom* a l'església de Santa Maria del Mar (1969).